

Тому не наявність хронічного захворювання, а відсутність його загострень характеризує рівень фізичного здоров'я і є найважливішим показником фізичної культури студента. Розглянувши значущість фізичної культури для здоров'я студента ми визначили педагогічні умови підвищення її рівня, а саме:

-координація цілей формування фізичної культури і вищої освіти в цілому; - постійне спонукання студентів з питань здорового способу життя, фізичної активності; - організація самостійної діяльності студентів з питань здорового способу життя, фізичної активності; - синтез розмаїття наукових знань про фізичне здоров'я, способи його зміцнення й формування, а також знань з психології, педагогіки, медицини, екології, фізичного виховання і, у зв'язку з цим, розробка інтегрованих курсів; - формування фізичної культури з урахуванням визначеного її рівня у кожного студента, а також вікових та індивідуальних особливостей студентів.

Висновки. Таким чином, фізична культура має для здоров'я студента велике значення, бо обумовлює його ставлення до самого себе, стимулює до саморозвитку і самовдосконалення. Визначена залежність між рівнем фізичної культури та фізичним і психічним здоров'ям особистості, рівнем її працездатності і успішності у навчанні. Саме тому цій проблемі приділялось і приділяється багато уваги з найдавніших часів і до наших днів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження стосовно даної проблеми можуть бути пов'язані з визначенням особливостей формування фізичної культури у юнаків і дівчат, з визначенням мотивів її формування, з ціннісними відношеннями до власного здоров'я.

Літератури

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України . Історія, теорія: підручник для студентів, аспірантів./ А.М. Алексюк. – К.: Либідь, 1998.– 558с.
2. Апанасенко Г.П. избранные статьи о здоровье. / Г.П. Апанасенко. –К.: Лыбидь, 2005. – 48 с.
3. Грибан Г.П. Методична система фізичного виховання студентів. / Г.П. Грибан – Житомир, Вид-во "Рута" , 2014. – 306 с.
4. Крайг Г. Психология развития / Г. Крайг. – СПб. : Питер,2000.– 992 с.
5. Круцевич Т.Ю. Концептуальные предпосылки совершенствования системы физического воспитания молодежи. / Т.Ю. Круцевич // 36. Наук праць/за ред.С.С. Єрмакова. – Х.: XXIII, 2000. -№ 24. – 15-21 с.
6. Мельник Ю.Б. Формування культури здоров'я учнів як важлива складова роботи практичного психолога / Ю.Б. Мельник // Практична психологія та соціальна робота. - № 2-3, 2003. – 126-133 с.
7. Сухарев А.Г. Двигательная активность и здоровье подрастающего поколения / А.Г. Сухарев. –М.: Знание, 1991. – 60 с.

Reference

1. Aleksuk A. (1998) Pedagogika vyshhoi osviti Ukraini: istoria, teoria: pidruchnyk dlia studentiv, aspirantiv / A.M.Aleksuk – K.: Libid. – 558 s.
2. Apanasenko G. (2005) izbrannie stati o zdorov'e / G.L. Apanasenko – K.: 48 s.
3. Griban G. (2014) metodichna sistema fisiAhnogo vikhoannia studentiv/ G.P.Griban – zhitoir, Vid – vo "Ruta". – 306 s.
4. Craig G.(2000) Psychology of development G. Craig. – St. Peterburg Peter. – 992 p.
5. Krutsevich T. (2000) Conceptual prerequistes for improving the system of physical education jf youth / T. Krutsevich // Zb. Science. Works / ed. SS Yermakov - X. XX ПІ. - №24 . - С . 15-21.
6. Melnik Y. (2003) Formation of student health culture as an important component of the work of a practical psychologist / B. Melnyk // Practical psychology and student health culture as an important component of the work of a practical psychologist B. Melnyk Practical psychology and social work. - № 2-3. – p.126-133.
7. Sukharev A. (1991) Motor activity and health of the younger generation / A.Sukharev. – M.: Znanie. – 60 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).22

УДК: 373-056.262

Рядова Л. О.

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,

старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Цигановська Н. В.

завідувач кафедри фізичної культури і здоров'я

Гончар В. В.

старший викладач кафедри фізичної культури і здоров'я, Харківська державна академія культури

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ЗДАТНОСТІ ДО ВІДЧУТТЯ РИТМУ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З ВАДАМИ ЗОРУ

На основі аналізу наукової та методичної літератури розкрито значення зору в розвитку здатності до відчуття ритму у слабозорих дітей. Розглядалися показники здатності до відчуття ритму в учнів основної школи з вадами зору, що визначалися за результатами виконання ритмічних рухів руками і ногами. В дослідженні взяли участь 117 слабозорих школярів 5–10-х класів.

Установлено, що найвищі показники здатності до відчуття ритму зафіксовано в учнів 9-го та учениць 8-го класів. Представлено порівняння результатів відчуття ритму у школярів середніх класів з вадами зору у

статевому та віковому аспектах. Виявлено, що у дівчат вони кращі, ніж у хлопців. Вікова динаміка досліджуваних показників у зазначеного контингенту носить різноспрямований характер.

Ключові слова: вади зору, здатність до відчуття ритму, координаційні здібності, ритмічні рухи руками і ногами, середній шкільний вік, учні основної школи.

Riadova L. O., Tsyhanovska N. V., Gonchar V. V. Study of the indicators of the development of the ability to sense rhythm in the pupils of the basic school with the visual impairments. Based on the analysis of the scientific and the methodological literature, the importance of the vision in the development of the ability to sense rhythm in the visually impaired children is revealed. It was found that the manifestation of the rhythmic ability depends on the functional state of the visual sensory system. The pupils with the visual impairments lag behind their peers who see well in terms of the rhythm perception.

Indicators of the ability to feel the rhythm in the pupils of the basic school with the visual impairments, which were determined and evaluated by the results of the rhythmic movements of the arms and the legs, were considered. The study involved 117 pupils with the visually impaired of the 5-10 grades of the municipal institution «Kharkiv special boarding school I-III degrees № 12» of the Kharkiv Regional Council. To achieve the goal of the study the following methods were used: theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature, pedagogical testing, methods of the mathematical statistics.

It was found that the highest indicators of the ability to feel the rhythm were recorded in the pupils of 9th and 8th grades. A comparison of the results of the sense of the rhythm in the pupils of the middle school with the visual impairments in the gender and the age is presented. It was found that they are better in the girls than in the boys. The age dynamics of the studied indicators in this contingent changes in different directions.

Key words: ability to feel the rhythm, coordination skills, middle school age, pupils of the basic school, rhythmic movements of arms and legs, visual impairment.

Вступ. Відчуття ритму як здібність точно відтворювати просторові, часові, силові, швидкісно-силові та просторово-часові параметри рухів значною мірою обумовлює ефективність різноманітних рухових дій. Забезпечення ритмічності рухів обумовлюється повноцінним функціонуванням зорової сенсорної системи [6, 14, 18].

У слабозорих дітей, у зв'язку з вадами зору та зниженою активністю рухової діяльності, спостерігаються порушення у розвитку здатності до відчуття ритму. Вони відчувають труднощі в засвоєнні правильного ритму рухів, тобто в узгодженості акцентованих зусиль з просторовими і часовими характеристиками руху [1, 3, 4, 5, 10, 19].

Порівнюючі вікові зміни відчуття ритму у дітей з вадами зору та без, дослідники [17, 19] визначили відставання його від норми у дітей з порушеннями зору в кожному віковому періоді.

Питаннями дослідження рівня розвитку координаційних здібностей у слабозорих дітей середнього шкільного віку займалися Ю. Ф. Курамшин [9], І. Ю. Горська [2], Т. П. Бегідова [1], Л. Ю. Коткова [7], Т. Є. Цюпак, А. М. Тучак [16], М. В. Федосєєва [15], Рядова Л. О. [11], Рядова Л. О., Шестерова Л. Є. [12]. Проте нині проблема вивчення рівня розвитку здатності до відчуття ритму в учнів основної школи з вадами зору не розглядалася, що і обґрунтовує актуальність обраної теми.

Мета дослідження: визначити рівень розвитку здатності до відчуття ритму в учнів 10–16 років з вадами зору

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилося на базі комунального закладу «Харківська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів № 12» Харківської обласної ради. В ньому взяли участь 117 учнів основної школи з вадами зору. Для досягнення мети дослідження використовувалися такі методи: теоретичний аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

Показники ритмічної здібності визначалися та оцінювалися за результатами виконання ритмічних рухів верхніми та нижніми кінцівками. Учасник тестування ставав у кут спортивного залу обличчям до стіни так, щоб випрямленими руками і ногами можна було дістати кожну з двох стін. За командою «Марш!» якомога швидше протягом 20 с виконував ритмічний цикл рухів. *Визначалася кількість правильно виконаних повних циклів ритмічних рухів протягом 20 с.*

Цикл ритмічних рухів складався із чотирьох фаз:

1. Лівою ступнею два легкі удари у лівий бік кута.
2. Правою долонею один удар у правий бік кута.
3. Два удари лівою долонею у лівий бік кута.
4. Правою ступнею один легкий удар у правий бік кута [13].

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналізуючи показники здатності до відчуття ритму в учнів основної школи з вадами зору, виявлено, що найвищі вони у хлопців 9-го та дівчат 8-го класів (табл. 1).

Таблиця 1

Показники розвитку відчуття ритму хлопців і дівчат основної школи з вадами зору у статевому аспекті

Клас	Ритмічні рухи руками і ногами, кількість разів				t _{1,2}	p
	Хлопці		Дівчата			
	n	$\bar{X} \pm m$	n	$\bar{X} \pm m$		
5	15	3,1±0,14	6	3,7±0,23	2,14	>0,05
6	15	3,9±0,14	10	4,4±0,23	2,07	>0,05
7	6	3,7±0,23	16	3,9±0,15	1,06	>0,05

8	15	4,1±0,14	6	6,3±0,23	8,82	<0,001
9	8	5,0±0,20	6	6,0±0,28	3,13	<0,01
10	6	4,0±0,28	8	5,0±0,20	3,13	<0,01

Співставлення результатів відчуття ритму у дітей середнього шкільного віку з вадами зору в залежності від статі дало можливість говорити про те, що в учениць вони кращі, ніж в учнів. Достовірність відмінностей ($p < 0,01 - 0,001$) спостерігається в результатах школярів 8, 9-го та 10-го класів (табл. 1). Вважаємо, що ці відмінності обумовлені природною здатністю до сприйняття й відтворення ритму і більш тонким слухом у дівчат, що підтверджують дослідження І. О. Кузьменко [8], проведені на дітях середнього шкільного віку, які добре бачать.

Аналізуючи показники відчуття ритму в учнів у віковому аспекті, робимо висновок, що з віком вони змінюються різноспрямовано (рис. 1). Відмінності в результатах достовірні ($p < 0,05 - 0,001$). Виняток становлять показники школярів 7-го та 5, 6-го класів, 6-го та 10-го класів, хлопців 8-го та 6, 7-го класів, 10-го та 7, 8-го класів і дівчат 8-го та 9-го класів, де достовірності відмінностей не спостерігається ($p > 0,05$).

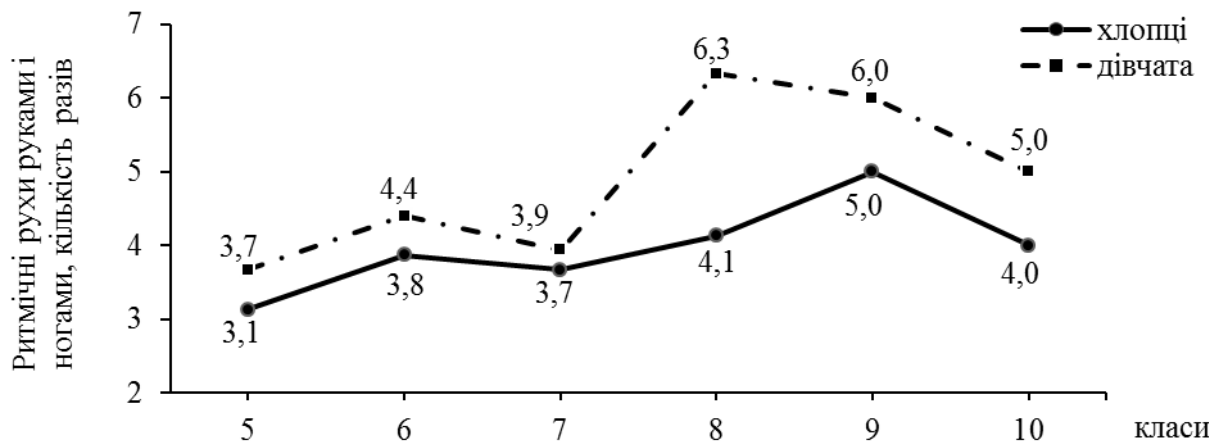

Рис. 1. Вікова динаміка показників здатності до відчуття ритму у хлопців і дівчат середнього шкільного віку з вадами зору

Висновки:

1. Найкращі результати відчуття ритму виявлено у хлопців 14–15 років, у дівчат 13–14 років.
2. Рівень розвитку досліджуваної здібності в учениць вище, ніж в учнів.
3. Показники здатності до відчуття ритму як одного з проявів координаційних здібностей у школярів середніх класів із вадами зору з віком змінюються хвилеподібно.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у дослідженні рівня розвитку інших проявів координаційних здібностей в учнів основної школи з вадами зору.

Література

1. Бегидова Т. П. Основы адаптивной физической культуры : учеб. пособие. Москва : Физкультура и спорт, 2007. 192 с.
2. Горская И. Ю. Теоретические и методологические основы совершенствования базовых координационных способностей школьников с различным состоянием здоровья : автореферат. Омск, 2001. 47 с.
3. Демирчоглян Г. Г., Демирчоглян А. Г. Специальная физическая культура для слабовидящих школьников. Москва : Советский спорт, 2000. 160 с.
4. Евсеев С. П., редактор. Теория и организация адаптивной физической культуры: содержание и методика адаптивной физической культуры и характеристика ее основных видов : учебник : в 2-х т. Москва : Советский спорт, 2005. Том 2. 448 с.
5. Ермаков В. П. Профессиональная ориентация учащихся с нарушениями зрения. Медицина, психология, педагогика : пособие. Москва : Владос, 2002. 176 с.
6. Зацюрский В. М. Физические качества спортсмена: основы теории и методики воспитания. Москва : Советский спорт, 2009. 200 с.
7. Коткова Л. Ю. Использование комплексно-методического подхода в процессе физического воспитания слабовидящих школьников 14–15 лет. Формирование физической культуры и культуры здоровья учащихся в условиях модернизации образования. Материалы Всерос. науч.-практ. конф.; 12–13 ноября 2008 г. Елабуга, 2008. С. 112–117.
8. Кузьменко І. О. Розвиток координаційних здібностей школярів середніх класів з урахуванням функціонального стану сенсорних функцій : автореферат. Харків : ХДАФК, 2013. 20 с.
9. Курамшин Ю. Ф. Физическая культура. Москва : Академия, 2000. 480 с.
10. Родин М. В. Особенности психолого-педагогического сопровождения детей младшего школьного возраста с ослабленным зрением в общеобразовательной школе : диссертация. Нижний Новгород : Нижегород. гос. архитектурно-строительный университет, 2015. 254 с.

11. Рядова Л. О. Дослідження показників розвитку здатності до збереження статичної і динамічної рівноваги школярів середніх класів з вадами зору. Вісник Чернігів. нац. пед. ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2016. Вип. 139. Т. 3. С. 144–147.
12. Рядова Л. О., Шестерова Л. Є. Рівень розвитку координованості рухів у дітей середнього шкільного віку з вадами зору. Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення. 2019. С. 199–204.
13. Сергієнко Л. П. Тестування рухових здібностей школярів. Київ : Олімпійська література, 2001. 440 с.
14. Теорія і методика фізичного виховання: загальні основи теорії і методики фізичного виховання : підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту : у 2-х т. За редакцією Т. Ю. Круцевич. Київ : НУФВСУ «Олімпійська література», 2012. Т. 1. 391 с.
15. Федосеева М. В. Методика організації гри як средства развития личности слабовидящего ребёнка. Проблеми реабілітації. Матеріали науково-практичної конференції. Одеса : Південноукр. нац. пед. ун-т імені К. Д. Ушинського, 2013. С. 192–197.
16. Цюпак Т., Тучак А. Поліпшення фізичної підготовленості та координаційних здібностей у підлітків із вадами зору. Цьось А. В., Романюк В. П., укладачі. Молодіжний науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Фізичне виховання і спорт. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2009. № 4. С. 69–72.
17. Шапкова Л. В. Частные методики адаптивной физической культуры : учебное пособие. М. : Советский спорт, 2003. 464 с.
18. Carvill S. Sensory impairment, intellectual disability and psychiatry. J. Intellect. Disabil. Res. 2001. Vol. 45. P. 467–483.
19. Rohrschneider K., Kiel R., Pavlovskaya V., Blankenagel A. Nutzung und Akzeptanz von vergrößerten Sehhilfen. Klin. Monatsbl. Augenheilkd. 2002. B. 219. S. 507–511.

References

1. Begidova, T. P. (2007). *Osnovy adaptivnoy fizicheskoy kulturyi* [Fundamentals of the adaptive physical education] : ucheb. posobie. Moskva : Fizkultura i sport (in Russian).
2. Gorskaya, I. Yu. (2001). *Teoreticheskie i metodologicheskie osnovy sovershenstvovaniya bazovykh koordinatsionnykh sposobnostey shkolnikov s razlichnyim sostoyaniem zdorovya* [Theoretical and methodological foundations for improving the basic coordination abilities of the schoolchild with the different health conditions] : avtoreferat. Omsk (in Russian).
3. Demirchoglyan, G. G., & Demirchoglyan, A. G. (2000). *Spetsialnaya fizicheskaya kultura dlya slabovidyashchikh shkolnikov* [Special physical education for the visually impaired schoolchild]. Moskva : Sovetskiy sport (in Russian).
4. Evseev, S. P. (2005). *Teoriya i organizatsiya adaptivnoy fizicheskoy kulturyi: sodержanie i metodika adaptivnoy fizicheskoy kulturyi i harakteristika ee osnovnykh vidov* [Theory and organization of the adaptive physical culture: content and methods of the adaptive physical culture and characteristics of its main types] : ucheb. posobie : v 2-t. Moskva : Sovetskiy sport, Tom 2 (in Russian).
5. Ermakov, V. P. (2002). *Professionalnaya orientatsiya uchashchisya s narusheniyami zreniya. Meditsina, psihologiya, pedagogika* [Professional orientation of the students with the visual impairments. Medicine, psychology, pedagogy] : posobie. Moskva : Vados (in Russian).
6. Zatsiorskiy, V. M. (2009). *Fizicheskie kachestva sportsmena: osnovy teorii i metodiki vospitaniya* [Physical qualities of an athlete: the basics of the theory and methods of education]. Moskva : Sovetskiy sport (in Russian).
7. Kotkova, L. Yu. (2008). (2008). *Ispolzovanie kompleksno-metodicheskogo podhoda v protsesse fizicheskogo vospitaniya slabovidyashchikh shkolnikov 14–15 let* [The use of a comprehensive methodological approach in the process of the physical education of the visually impaired schoolchild of the 14-15 years old]. *Formirovaniye fizicheskoy kulturyi i kulturyi zdorovya uchashchisya v usloviyah modernizatsii obrazovaniya – Formation of the physical culture and health culture of the students in the context of modernization of education* : materialy Vseros. nauch.-prakt. konf., 12–13 noyabrya 2008 g. (pp. 112–117). Elabuga (in Russian).
8. Kuzmenko, I. O. (2013). *Rozvytok koordynatsiynykh zdibnostei shkolariv serednikh klasiv z urakhuvanniam funktsionalnoho stanu sensorynykh funktsii* [Development of the coordination abilities of the schoolchild of the middle school taking into account the functional state of the sensory functions] : avtoreferat. Kharkiv : KhDAFK (in Ukrainian).
9. Kuramshin, Yu. F. (2000). *Fizicheskaya kultura* [Physical education]. Moskva : Akademiy (in Russian).
10. Rodin, M. V. (2015). *Osobennosti psihologo-pedagogicheskogo soprovozhdeniya detey mladshego shkolnogo vozrasta s oslablennym zreniem v obscheobrazovatelnoy shkole* [Features of psychological and pedagogical support for children of primary school age with impaired vision in a comprehensive school] : dissertatsiya. Nizhniy Novgorod : Nizhegorod. gos. arhitekturno-stroitelnyy universitet (in Russian).
11. Riadova, L. O. (2016). *Doslidzhennia pokaznykiv rozvytku zdatnosti do zberezhenia statychnoi i dynamichnoi rivnovahy shkolariv serednikh klasiv z vadamy zoru* [Research of the indicators of development of ability to preservation of the static and the dynamic balance of the pupils of middle classes with the visual impairments]. *Visnyk Chernihiv. nats. ped. un-tu imeni T. H. Shevchenka. Seriya: Pedagogichni nauky – Bulletin of Chernihiv. nat. ped. Taras Shevchenko University. Series: Pedagogical sciences.* (Vols. 139), (pp. 144–147). Chernihiv (in Ukrainian).
12. Riadova, L. O., & Shesterova, L. Ye. (2019). *Riven rozvytku koordynovanosti rukhiv u ditei serednoho shkilnoho viku z vadamy zoru* [The level of development of the coordination of movements in the middle school children with the visual impairments]. *Aktualni problemy fizychnoho vykhovannya riznykh verstv naseleennia – Actual problems of the physical education of different segments of the population.* (pp. 199–204) (in Ukrainian).
13. Serhiienko, L. P. (2001). *Testuvanniya rukhovoykh zdibnostei shkolariv* [Testing of the motor abilities of the

schoolchild]. Kyiv : Olimpiiska literatura (in Ukrainian).

14. Krutsevych, T. Yu. (2012). Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia: zahalni osnovy teorii i metodyky fizychnoho vykhovannia [Theory and methods of the physical education: general foundations of the theory and methods of the physical education] : pidruchnyk dlia studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv fizychnoho vykhovannia i sportu : u 2-kh t.. Kyiv : NUFVSU «Olimpiiska literatura». Tom 1 (in Ukrainian).

15. Fedoseeva, M. V. (2013). "Metodika organizatsii igry kak sredstva razvitiya lichnosti slabovidyaschego rebYonka" [The method of organizing the game as a means of developing the personality of the visually impaired child]. Problemy reabilitatsii – Rehabilitation problems : materialy naukovopraktychnoi konferentsii. (pp. 192–197). Odesa : Pivdenoukr. nats. ped. un-t imeni K. D. Ushynskoho (in Russian).

16. Tsiupak, T., & Tuchak, A. (2009). "Polipshennia fizychnoi pidhotovlenosti ta koordynatsiinykh zdbnosteiu pidlitkiv iz vadamy zoru" [Improving the physical fitness and coordination skills of the adolescents with the visual impairments]. Molodizhnyi naukovi visnyk Volynskoho natsionalnogo universytetu imeni Lesi Ukrainky. Serii : Fizychno vykhovannia i sport – Youth Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka Volyn National University. Series: Physical Education and Sports. (Vols. 4), (pp. 69–72). Lutsk : Skhidnoievrop. nats. un-t im. Lesi Ukrainky (in Ukrainian).

17. Shapkova, L. V. (2003). Chastnyie metodiki adaptivnoy fizicheskoy kulturyi [Private methods of the adaptive physical culture] : uchebnoe posobie. M. : Sovetskiy sport (in Russian).

18. Carvill, S. (2001). "Sensory impairment, intellectual disability and psychiatry". J. Intellect. Disabil. Res., 45, 467–483.

19. Rohrschneider, K., Kiel, R., Pavlovska, V., & Blankenagel, A. (2002). "Nutzung und Akzeptanz von vergrößerter Sehhilfen". Klin. Monatsbl. Augenheilkd., 219, 507–511.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).23
УДК 796.81-043.61

Саламаха О.Є.
старший викладач
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут» імені І.І. Сікорського

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ

Природа протиріч між викладачами та студентами криється як у внутрішньому середовищі ВНЗу, так і у зовнішньому – соціумі, що формує ставлення студентів до занять фізичною культурою та бажанням (не бажанням) зміцнювати свій стан здоров'я. Поділяючи саме поняття "здоров'я" на його три види (психічне, яке характеризує стан психічного середовища, фізичне, яке характеризує поточний стан функціональних можливостей органів і систем організму, та соціальне, яке характеризує систему цінностей, настанов та мотивів поведінки у соціальному середовищі), можна виділити пріоритетну роль саме останнього у ставленні студентів до занять фізичною культурою та їх бажанням зміцнювати свій стан здоров'я. Це твердження обґрунтовується нами не тільки на основі того, що мотиви поведінки формуються у соціумі, але й виходячи з пріоритетності такого чинника забезпечення здоров'я, як "стиль життя", ступінь впливу якого, за даними досліджень Всесвітньої організації здоров'я складає від 50 до 55%, що значно більше, ніж вплив трьох інших чинників – генетичного (15-20%), екології (20-25%) та медичного забезпечення (10-15%).

Виникнення природи протиріч у соціумі загострюється тим, що у сучасних умовах ринкових перетворень в Україні, які пов'язані зі зміною політичних, економічних, соціальних відносин, наявна система фізичного виховання, фізичної культури та спорту опинилася у кризовому стані, який не сприяє задоволенню потреб більшої частини населення у фізичному розвитку та підтримки здоров'я за рахунок активних занять фізичною культурою та спортом. Відбулися негативні зміни ідеологічних, психологічних та ціннісних пріоритетів молоді внаслідок комерціалізації фізкультурно-оздоровчого напрямку та згорання більшості державних програм його розвитку за підтримкою державних органів.

Це призводить до зростання захворювання, незадовільної фізичної підготовки, зростання інвалідності, збільшенню випадків кримінальних, аморальних, наркотичних проявів у все більшій кількості молоді. Зростання кількості перелічених негативних ознак із року в рік відбувається зі зменшенням кількості молоді, яка активно займається фізичною культурою і спортом, що є свідченням незадовільного рівня мотивації до соціальної адаптації життєвого самовизначення та самореалізації в контексті здорового способу життя. Це призводить до того, що " ...в Україні на 100 студентів приходить до 95% захворювань різної етіології, з 10 студентів 9 мають відхилення у стані здоров'я, до 50% знаходяться на диспансерному обліку, кожен 5-й відноситься до спеціальної медичної групи, більше 50% студентів не відповідають середньому рівню Державного стандарту фізичної підготовленості".

Ключові слова: здоров'я, мотивація, викладач, здоровий спосіб життя, фізична культура.

Salamah O. Psychological - pedagogical aspects of strengthening the health of students based on the development of motivation for physical education. The essence of antagonisms between teachers and students is both at higher educational establishment and at a society; these form attitude of students to the lessons of physical culture and a desire of strengthening own state of a health. The term "health" has three kinds (psychological health which characterizes a state of